

„Mittekodanikud, muulased oma kodumaal”, artikli autor Camille Petit

Veebisait Euroviews 2014

Aleksandr Gaponenko, mittekodanik

Ma pean ennast venelaseks, kuid tegelikult olen segu mitmest rahvusest: vene, ukraina ja poola. Meie jaoks on põhiline vene kultuur ja vene keel. Kuid me oleme Venemaast eraldi. Elame siin juba kaua ja seepärast peame ennast osaks Läti ühiskonnast. See ühiskond on aga jaotunud kaheks, on kaks kogukonda: läti ja vene kogukond.

Elizabete Krivcova, endine mittekodanik

Kogu meie pere peab ennast lätlasteks, me oleme elanud siin kogu elu ja meil ei ole siit kuhugi minna. Minu emakeel on vene keel ja mul on ka paljuski vene kultuuriline identiteet. Kuid mu poliitiline identiteet on loomulikult täiesti Läti oma, ma mõistan seda kultuuri hästi ja see on osa minust, kuid see on ka euroopalik; pean ennast ka eurooplaseks ja võin öelda, et mul on samaaegselt mitu identiteeti.

Karlis Eihenbaums, välisministri pressiesindaja

Meil on siin umbes 270 000 inimest, kes on nii-öelda mittekodanikud. Me loomulikult teame seda. See ei tähenda, et nad oleksid ilma õigusteta. Alguses oli see arv hiigelsuur ja loomulikult on alati probleem, kuidas toimida. Mõnede arvates võiksid nad olla automaatselt kodanikud. Kui see arv oleks suhteliselt väike, oleks see mõeldav. Antud juhul oli nende arv väga suur ja nad ei olnud siin meie kutsel; nad olid tulnud teatud asjaoludel, sellel teatud perioodil. Nende hulgas oli ka okupatsiooniar mee endisi või praegusi sõjaväelasi, olgem ausad, need olid inimesed, kes aitasid repressioonide ajal seda riiki koloniseerida, nad osalesid repressioonides. Nende jaoks, kes soovivad jääda ja integreeruda, tuleb ette näha näiteks teatud periood. Isegi nendel, kes omavad mittekodaniku passi, mis on olemuselt nagu roheline kaart, neil on põhimõtteliselt kõik õigused, reisida, elada, teha mida iganes. Neil ei ole ainult täielikke poliitilisi õigusi valida või olla valitud, nagu ka Läti puhul, osaleda. Aga kõik muu... Olgu, mõnes ametis ei saa töötada. Kuid põhimõtteliselt saab elada mugavalt, sõita nii läände kui ka itta... Pealegi, idapoole sõites ei ole neil vaja viisat, mis maksab ikkagi 70 eurot.